

1923 OKTÓBER 15.

ERDÉSZETI LAPOK

LXII. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

10. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj félévre 1200 korona

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárulékok (alap. kamat vagy tagdíj) és az időnkint közzétett pótdíj fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek.

(Telefon: 37—22.)

Az üzemnyilvántartás naplói.

Nemrégiben rendelet került ki a földművelésügyi minisztériumból, amely — felemlítve azt, hogy sok erdőgazdaságban nagyon hanyagul, sőt egyesekben egyáltalában nem is vezetik az üzemnyilvántartást, — kötelességévé teszi az erdőfelügyelőknek és a kerületi erdőrendezőknek a nyilvántartások vezetésének szigorú ellenőrzését.

Hogy az üzemnyilvántartás az erdőgazdálkodásnál mostohagyermek, azt mi erdőrendezők régóta sajnálattal tapasztaljuk. Hogy ez így van, annak könnyen elhárítható egyik főokát abban látom, hogy az üzemnyilvántartásba másként kell bevezetni az adatokat, mint ahogy azok a gazdálkodásnál előkerülnek, úgy, hogy azokat előbb össze kell valahol gyűjteni, részben át is kell valahol (pl. tömörköbméterre) számítani s csak így vezethetők be a nyilvántartásba, ehhez az összegyűjtéshez azonban hiányzik a megfelelő hely s az átszámításhoz hiányzanak a megfelelő tényezők.

Az adatok összegyűjtésére szolgálnak az üzemnyilvántartási naplók, amelyeknek általam használt mintáját e lapok 1913. évi VIII. füzetében közöltem.

Az új üzemrendezési utasítás a nyilvántartás rovatait is megváltoztatta, én tehát eszerint szintén módosítottam a naplót, amelyeket ime bemutatok:

Fahasználatok naplója.

Tételszám	
A bejegyzés ideje — hó és nap	
Az anyagszámadás bevételi } lap } száma	
Az anyagszámadás bevételi } tétel } száma	
A termelés címe és a használat végrehajtásának módja	
A fahasználat neve (fő- vagy előhasználat-e?)	
A vágás neve (tarvágás, fokozatos vágás, szálalás) (gyérités, tisztító-, takarítóvágás, esetleges előhasználat)	
A vágás-terület	megjelölése } üzemosztály tag és erdőrészlet
	területe } valódi, amelyre a használat kiterjed } kat. hozamba beszámítandó } hold.
Kihasznált fatömeg	fafaj
	választék
	tényleges mérték
	mennyiség
	átszámító (szorzó) tényező tömörköbméterre
fatípus szerint	tölgy ----- } műfa } tüzfifa } bükk, cser- és más lombfa ----- } műfa } tüzfifa }
	fajták szerint
Jegyzet	

Az *erdőművelési naplót* a jobb szélén megtöltöttem az „Egyéb költség“ és „Összes költség“ rovatával, egyébként maradt a régi.*)

A naplók vezetésére nézve a multkor irtakhoz az a megjegyezni valóm, hogy a kinestári erdőgazdaságokban (az állam-

*) Minthogy a mostani drágaság mellett kevés iv nyomtatványt nem gazdaságos készíttetni, az ügy érdekében szívesen közvetítem az itteni (miskolci) nyomdánál a hozzám fordulóknak megrendelését. Így egyívű szedve bizonyára olcsóbb lesz.

Szerző.

számveteli évnek megfelelően) július 1-jétől július 1-jéig számítjuk a gazdasági évet (és nem mint azelőtt, októbertől októberig) és hogy ha az évet egy évszámmal jelöljük, akkor ez mindig a páros évjelölés 2-ik évszáma, pl. az 1921/22-ik év az 1922-ik év. Kivánatos, hogy ez az üzemtervekben és nyilvántartásokban az egész országban egyformán történjék.

Minden faanyagot akkor és azzal a mennyiséggel irunk be a naplóba, amikor és amennyivel először (tehát a kitermelés után) kerül számbavételre. Így a termelt fának a becsléssel való összehasonlításánál csak a termelési apadékkal (átlag úgy 2%-al) kell számolnunk. Egyébként is a becslés mindig a nyers fa s már ez vezet arra, hogy most, mikor az évi hozadék megállapításánál és a mérlegeléseknél inkább a fa-tömeg, mint a terület a mértékadó — a kitermelt fa is mindjárt nyersen vétessék nyilvántartásba.

Az alább következő tényezők a kéreggel értett, nyers, tömörköbttartalmat mutatják, ami az elősorolt fagyártmányok előállításához szükséges vagy amennyi az ürmértékek tömörköbttartalma. Az adatok legnagyobb részét a gyakorlatból merítettem. Jól tennék mások is, ha hasonló adataikat közrebocsátanák.

Átszámító (szorzó) tényezők tömörköbméterre.

Vasuti talpfa	2·70 m hosszú	— — —	1 drb	$\frac{1}{4.5}$	m^3
"	" 2·50 " "	— — —	1 "	$\frac{1}{5}$	"
"	" 2·20 " "	— — —	1 "	$\frac{1}{8}$	"
"	" 1·70 " "	— — —	1 "	$\frac{1}{13}$	"
"	" 1·60 " "	— — —	1 "	$\frac{1}{15}$	"
"	" 1·50 " "	— — —	1 "	$\frac{1}{16}$	"
"	" 1·50 " " bille	— — —	1 "	$\frac{1}{23}$	"
"	" 1·40 " "	— — —	1 "	$\frac{1}{18}$	"
"	" 1·40 " " bille	— — —	1 "	$\frac{1}{25}$	"
"	" 1·30 " "	— — —	1 "	$\frac{1}{27}$	"
"	" 1·10 " "	— — —	1 "	$\frac{1}{30}$	"
Donga, német	— — —	— — —	1 akó	0·13	"
Ugyanaz	— — —	— — —	1 hl	0·23	"
Zsindely, bükkből, 50 cm-es	— — —	— — —	1 drb	$\frac{1}{700}$	"
" fenyőből, 50 "	— — —	— — —	1 "	$\frac{1}{1000}$	"
Ekegerendely-hasítvány	— — —	— — —	1 "	$\frac{1}{20}$	"
Járom	— — —	— — —	1 "	$\frac{1}{30}$	"

Keréktalpa	-- -- -- -- --	1 drb	$\frac{1}{100}$ m ³
Kerékküllő	-- -- -- -- --	1 „	$\frac{1}{230}$ „
Csákány-, kapa-, ásó- és lapátnyél	-- -- -- -- --	1 „	$\frac{1}{150}$ „
Fejszenyel	-- -- -- -- --	1 „	$\frac{1}{180}$ „
Baltanyél	-- -- -- -- --	1 „	$\frac{1}{300}$ „
Műszakf vesszőköteg	-- -- -- -- --	1 fm	0·02 „
Sövény stb. vessző, kétfogatu szekér	-- -- -- -- --		0·70 „
Múhasábfá	-- -- -- -- --	1 ürm ³	0·80 „
Műdorongfa	-- -- -- -- --	1 „	0·70 „
Tüzifa, hasáb	-- -- -- -- --	1 „	0·70 „
„ vegyes	-- -- -- -- --	1 „	0·68 „
„ dorong (7 cm-től)	-- -- -- -- --	1 „	0·63 „
„ botfa (4—7 cm vastag)	-- -- -- -- --	1 „	0·50 „
„ gallyfa (4 cm-ig)	-- -- -- -- --	1 „	0·40 „
„ hulladék és forgács	-- -- -- -- --	1 „	0·50 „
„ rózse, 1 m hosszú és 1 m kerületű	-- -- -- -- --	1 köt.	0·015 „

A darabszám szerint számbavenni szokott kisebb gömbölyű műfaválasztékokat (karó, léc, rúd, stb.) átlagos méreteik szerint számítjuk át tömörköbméterre.

Béky Albert.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNY.

Felhívás segélyek ügyében.

Az Országos Erdészeti Egyesület által kezelt jótékony alapítványokból decemberben kiosztandó segélyekre vonatkozó *bélyegtelen* folyamodványokat az egyesület (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) f. évi november hó 15-éig fogad el. Budapest, 1923 szeptember hóban.

A titkári hivatal.